

Det Anarkistiska Biblioteket

Teknologin dödar oss

John Zerzan

John Zerzan
Teknologin dödar oss
2012

Publicerad i
<http://www.nydailynews.com/opinion/technology-killing-article-1.1052015>.
2012-03-31

sv.anarchistlibraries.net

2012

När vi förlitar oss på den digitala världen gör vi det på bekostnad av den materiella.

Varje gång Apple släpper en ny iPhone eller iPad, verkar världen bli helt tokig. Vad är egentligen grejen? Varför har smartphones och läsplattor blivit så viktiga?

Andrew Keen på CNN, som rapporterade från Mobile World Congress i slutet av februari, hänvisade till "vårt ökande beroende av våra mobiltelefoner" i verket "Hur våra mobiltelefoner blev Frankensteins monster".

SecureEnvoy, ett brittiskt mobilsäkerhetsföretag, rapporterar ett utbrett tillstånd kallat "nomophobia" (no-mobile-phobia), eller rädslan för att förlora sin mobiltelefon. Två tredjedelar av de tillfrågade i SecureEnvoys undersökning kände stark rädsla för att förlora sin mobiltelefon – en ökning jämfört med de 53% som uppgav detta för fyra år sedan – bland symptomen kan man notera darrningar, svettningar och illamående.

Denna märkliga utveckling är ny på vissa sätt, men också inte helt nya. Tillsammans med den allt ökande takten och de pådyvlade fördelarna den nya teknologin, så börjar tvivlet växa. Apparater som iPhones förkroppsligar påståendet att högteknologin stärker och sammanför oss. Men har vi någonsin varit mer maktlösa och isolerade?

Maktlösa så till den grad att vi hamnat i djup cynism och helt har tappat känslan för ansvar eller skyldighet. Isolerade i ett samhälle där vi har allt färre vänner och besöker dem alltmer sällan, enligt sociologerna. Andelen som uppger inte ha några vänner alls har tredubblats sedan mitten av 80-talet.

Isolerade och rotlösa i vad som mer och mer blir en teknokultur, bevittnar vi hur de sociala banden nöts ner och solidariteten vittrar sönder. Det kan dock inte sägas att teknologin är den enda faktorn, även om det inte är någon slump att dess framväxt till dess särställning i samhället faller samman med människors ökande känsla av överväldigande och sönderslagning.

Jag skulle vilja gå så långt som att peka ut de nu kroniska våldsamma skottlossningarna som ett fenomen kopplat till teknofierandet av våra liv. När folk lättare identifierar sig med sina apparater än med sina samhällen, så kan vad som helst hända. Direkt koppling mellan ingenstans till ingenstans är ingen lösning på vårt nödläge.

Skottlossningarna – på skolor, på arbetsplatser, på gallerierna – kvarstår medvetet outhärliga och därför mystiska. Det förekommer ingen diskussion om vad denna trend säger om vårt samhälle. Under tiden blir det bara värre: I den sista fasen kommer Pappa (eller Mamma) slakta hela familjen.

När verkligheten försvinner bakom en skärm och den direkta upplevelsen bleknar, når upplevelsen via teknologin nya höjder, medan samhället, gemenskapen, också försvagas. Virtual reality, hört talas om det? Det är sorgligt men sant att det knappt finns något samhälle kvar att tala om; det är därför som politiker och exploatörer använder begreppet allt oftare. Samhälle idag är varken något varaktigt eller direktupplevt. Kan den digitala världen verkligen kallas hem?

Så mycket av livet idag betraktas genom teknologiska termer, som ett tekniskt problem som ska lösas. Vad hände med våra naturliga kopplingar till jorden och varandra, till våra instinkter som människor? Det här hände inte över en natt. 1968 sade datapionjären J.C.R. Licklider, "I framtiden kommer vi att kunna kommunicera mer effektivt via maskiner än ansikte mot ansikte". Den avförtrollade teknosfären har uppnått detta faktum genom att gradvis bryta ner kommunikation ansikte mot ansikte. Till vilket pris? Om vi bortser från den inbyggda övervakningsfunktionen i mobiltelefoner och den ökade risken för hjärntumör, har vi det faktum att de – liksom resten av den tekniska ensambeln bygger de på ett systematiska förstörandet av naturen. Vad kostar det oss människor och kan där finnas alternativ till fixeringen på sådana "underbara" ting?

Det individuella och sociala utanförskapet är förbundet med massamhällets natur. Hur hälsosam är massproduktion, masskultur, masskonsumtion? För ett tag sedan drog W.H. Auden slutsatsen att "situationen idag omsluter oss som ett förbluffande död". Men är bara förbluffande i det att vi fortsätter att acceptera vår tids förutsättningar som på förhand givna – inte öppna för diskussion, för problematisering eller politisering.

En massiv tekno-utanförskapet sträcker sig in i familjen med. Ingen plats är undantagen. Och detta äger rum i en tid av en alltmer utbredd miljökatastrof, ett sammanhang som inte kan skiljas från teknologins frammarsch. Sedan år 1800 har den globala uppvärmningen följt den ökande globala industrialiseringen. De moderna systemen av teknologi – i motsats till verktyg – skulle inte kunna existera utan industri.

iPhones och resten är en del av allt detta. En lösning kräver ett ifrågasättande av alla delar i helheten. Tekno-framtiden är ingen framtid.